

mand i Byraadet, i andre Byer en anden Person, maaske ganske uden juridisk Forstaaelse. Dette bemærker jeg bl. a. under Hensyn til Købstadkommunallovens § 12, hvorefter det bliver disse eventuelt med den gældende Lov ret ukendte Personer — jeg siger udtrykkelig Personer, thi de behøver ikke at være Mænd, det kan ogsaa blive Kvinder —, der skal paase, at Byraadens Beslutninger ikke overskrider den almindelige gældende Lovgivning.

Naar Lovforslaget om Ændringer i den købstadkommunale Styrelse endnu ikke er blevet færdigbehandlet her i dette høje Ting, skyldes det blandt andet den Omstændighed, at de Oplysninger, som Udvalget havde ønsket at faa om Købstadforeningens Stilling til Spørgsmaalet om en Magistrat, dennes eventuelle Magtomraade og Stilling til Byraadet og dets Formand, Spørgsmaalet, om det maatte være formaalstjenligt at bevare den kongevalgte Borgmester som Medlem af Byraadet, samt Spørgsmaalet om, hvorledes den valgte Borgmester og Magistraten eventuelt var tænkt lønede og pensionerede, hvilke Oplysninger Udvalget havde ønsket under 20. December 1912, kom Udvalget saa sent i Hænde, at Rigsdagssamlingen 1912—13 normalt vilde have været sluttet og blev det ganske kort efter, saa at der ikke blev Lejlighed til nærmere at komme ind paa Svaret, der i øvrigt — og det beklager jeg meget — ikke indeholdt tilstrækkelige Oplysninger i Forhold til Spørgsmaalene, idet de kort henviste til Købstadforeningens Repræsentantskabs Resolution af 10. December 1910. Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa denne Skrivelse uden med Hensyn til dens tredie Punkt, der gælder Statens Tilsyn, og som, som den højtærede Minister ved Lovforslagets Forelæggelse udtalte, havde foranlediget ham til i det nu forelagte Lovforslag at foretage en Ændring af Tilsynet, der i de tidligere fremsatte Forslag var henlagt under Amtmanden. At der bør være et Tilsyn fra Statens Side med Kommunalbestyrelserne, er vi fra politisk ganske modsatte Sider her i Salen enige om. Jeg skal henvise til mine Udtalelser derom her i Tinget den 15. Februar 1911 og til Sammenligning anføre de Udtalelser, der faldt fra det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen) her i Salen den 6. Oktober 1911, hvor det ærede Medlem sagde, at han vilde finde det ganske uforsvarligt, hvis der ikke var noget Tilsyn fra det store Samfund med, hvorledes det lille Samfund

ledes og styres. Nu er Statens Repræsentant i Byraadet jo den kongevalgte Borgmester, der i Henhold til § 12 i Loven af 1868 fører Tilsynet og midlertidigt kan sætte en Beslutning ud af Kraft. Han kan det som Følge af sin Nærværelse i Byraadet, da han derigennem faar direkte Kundskab om alt, hvad der foretages indenfor dette. Naar det siges, at denne Indgriben fra Borgmesterens Side saa sjældent finder Sted, skulde jeg nærmest tro, at det hænger nøje sammen med, at han har Sæde i Raadet. Jeg ved da i hvert Tilfælde, at der i Byraad har været Tilbøjeligheder til at vedtage noget, hvorom Borgmesteren saa har gjort opmærksom paa, at hvis det blev vedtaget, vilde han være nødsaget til at sætte det ud af Kraft for at forelægge Spørgsmaalet for Indenrigsministeren, hvilken Erklæring fra Borgmesteren foranledigede, at man undlod at vedtage den paatænkte Bestemmelse. Havde Borgmesteren ikke været til Stede i Byraadet og været i Kontakt med Byraadets Medlemmer, vilde der i dette Tilfælde have været, om jeg saa maa kalde det, en „Affære“. — I de i tidligere Samlinger forelagte Lovforslag har Tilsynet været henlagt under Amtmanden, og der har været henvist til, at Amtmanden enten gennem Købstadkommunernes Regnskab eller Overslag eller ad anden Vej kunde komme til Kundskab om, at en tagen Beslutning overskred den Byraadets tilkommende Myndighed eller i anden Henseende stred imod Lovgivningen. Jeg vil nu tro, at Amtmanden som Regel vilde komme ret meget bagefter, hvis han skulde vente med at gribe ind, til han var blevet bekendt med Kommunernes Regnskab eller Overslag, der ofte først Maaneder efter kommer frem. Men der stod i Lovforslaget, at ogsaa ad anden Vej kunde han „komme til Kundskab“. Man kunde jo tænke sig, at der var tænkt paa, at han af Referater fra de forskellige Byraadsmøder kunde gøre sig bekendt med, hvad der var sket, og det var jo heller ikke saa uoverkommeligt for en Amtmand, om han ad den Vej skulde holde sig à jour med de Forhandlinger, der førtes i de Købstæder, som laa i hans Amt. Men effektivt tror jeg ikke, at det Tilsyn vilde have kunnet blive, bl. a. fordi der jo ofte i Byraadet „inden lukkede Døre“, som det hedder, vedtages Beslutninger, som først længere Tid efter kommer frem til Offentligheden, ja, jeg ved endda, at der er taget Beslutninger inden lukkede Døre, som aldrig er kommet